

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра германських мов і зарубіжної літератури

Дипломна робота
магістра

з теми: **«ОСОБЛИВОСТІ КОНЦЕПТУАЛЬНОГО ВТІЛЕННЯ
ОБРАЗУ ЛОНДОНА В ТВОРЧОСТІ ПІТЕРА АКРОЙДА»**

Виконала: студентка групи Angb1-M17z
спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і
література (англійська)
за освітньою програмою Мова і література
(англійська)
Блажевська Ганна Андріївна

Керівник:

Хоптяр А.О., кандидат філологічних наук,
доцент

Рецензент:

Кеба О.В., доктор філологічних наук, професор

Кам'янець-Подільський - 2018 року

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Історико-літературні і теоретико-методологічні аспекти роботи.....	6
1.1. Місто як культурний простір і художній текст: теоретичні аспекти проблеми.....	6
1.2. Образ Лондона в новітній британській літературі: переосмислення вікторіанської традиції.....	12
1.3. Лондонський текст у творчості П. Акройда: основні аспекти наукового вивчення.....	21
Розділ 2. Інтертекстуальні проєкції образу Лондона в романі "Велика Лондонська пожежа".....	25
Розділ 3. Символіко-антиутопічні проєкції Лондона в романах П. Акройда 1990-х років.....	40
3.1. Алхімія в світлі сучасності: образи Лондона в романі "Будинок доктора Ді".....	40
3.2. Антиутопічний образ Лондона в "Нотатках Платона".....	46
Розділ 4. "Лондон. Біографія" як художньо-культурологічне дослідження....	63
4.1. Жанрова своєрідність Акройдової "біографії Лондона".....	63
4.2. Лондон і "англійськість".....	69
4.3. Лондон як місто "візіонерів". Антропоцентричний вимір міста.....	73
4.4. Лондон як мозаїка. Мозаїчний принцип розповіді.....	76
ВИСНОВКИ.....	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	85

ВСТУП

Пітер Акройд (нар. 1949 р.) – сучасний англійський поет, прозаїк, літературний критик. Він є автором майже п'ятнадцяти романів, а також документальних книжок з історії Лондона, біографій Блейка, Діккенса, Ньютона, Шекспіра. У його постмодерністських творах вигадливо переплітаються вигадані сюжети і реальні біографії відомих діячів англійської культури.

Постійним місцем дії Акройдових творів є Лондон, і автор неодноразово наголошував на своєму інтересі до рідного міста. Ще до написання вельми своєрідної біографії Лондона в одному із своїх інтерв'ю автор сказав: „Лондон завжди живить мою уяву і, я вважаю, стає персонажем – живою істотою – у кожній із моїх книг. Можливо, я пишу його історію, чи біографію... Я вважаю, що усі мої книги, як біографічна, так і художня проза, є окремими розділами у книзі, яка буде завершена лише з моєю смертю. Тоді, я сподіваюся, це місто розглядатиметься як метафора для позначення природи часу і присутності сучасного і минулого у людських діяннях” [72]. Цікаво, що у столиці Великобританії зараз пропонуються екскурсії по „Лондону Пітера Акройда”, які знайомлять усіх бажаючих із місцями, описаними не лише у „Біографії Лондона”, а й у романах письменника.

Попри таку увагу самого автора до Лондона, літературні критики, що писали про його творчість, зверталися до цієї сторінки його письменницьких інтересів лише спорадично. Потребою системного висвітлення специфіки Акройдового художнього образу Лондона визначається актуальність даної магістерської роботи. Обрання теми обумовлено також тим фактом, що, незважаючи на очевидні успіхи, досягнуті у формуванні міждисциплінарної взаємодії урбаністики та філології (наприклад, сприйняття міста як тексту у рамках сучасної гуманітарної парадигми), ця галузь знань знаходиться в стадії становлення. Дійсно, хоча і є значна кількість країнознавчих, енциклопедичних праць про Лондон, художня тематика залишається

практично не розробленою, а в існуючих роботах англійська столиця описується переважно з позицій топоніміки або культурології.

Об'єктом дослідження в магістерській роботі обрано твори П. Акройда, значущим художнім елементом яких є образ Лондона. Це – романи "Велика Лондонська пожежа". "Хоксмур", "Процес Елізабет Крі", "нотатки Платона" і "Лондон. Біографія".

Предметом дослідження є засоби художньої концептуалізації Лондона у творах П. Акройда, тобто набуття даним топонімом ознак багатозначного узагальненого образу, що втілює в собі певну авторську ідею за допомогою специфічних сюжетно-композиційних, наративних та зображально-виражальних засобів.

Мета роботи – виявити ідейно-змістові та поетико-стильові особливості втілення образу Лондона у творах П. Акройда.

Поставлена мета передбачає вирішення таких завдань:

- вивчити теоретичні аспекти міста як культурного простору і художнього тексту;
- здійснити огляд критичних праць про творчість П. Акройда, в яких характеризується авторська концепція Лондона;
- простежити еволюцію трансформації образу Лондона у творчості П. Акройда – від ранніх романів до книжки "Лондон. Біографія";
- виявити специфіку образу Лондона в творах П. Акройда на відповідній англійській літературній традиції;
- з'ясувати жанрово-структурну специфіку аналізованих творів.

Теоретична та методологічна основи дослідження пов'язані насамперед з використанням напрацювань теорії художнього простору, наратології, теорії інтертекстуальності (Ю. Лотман, В. Топоров, В. Шмід, Р. Барт, Ю. Крістева, П. Рікер та ін.). У роботі враховано також праці дослідників творчих набутоків П. Акройда (Б. Льюїс, С. Онега, В. Струков, Х. Хартунг, а також українських літературознавців – Г. Колесник, Ю. Петрусь, Т. Потніцевої, Н. Сизоненко). У дослідженні використовуються

праці літературознавців, які займаються проблемами постмодернізму в сучасній літературі Великобританії (П. Во, Д. Лодж, Н. Реніссон, Л. Хатчен, Х. Хендерсон).

Практичне значення роботи. Матеріали магістерського дослідження дисертації можуть бути використані у подальших студіях творів, орієнтованих на художній дискурс міста, а також під час викладання у вишах сучасної англійської літератури, у лекційних курсах із теорії літератури, на спецкурсах і семінарах.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, чотирьох розділів з виділеними підрозділами, висновків і списку використаних джерел, що налічує 88 позицій. Обсяг роботи – 92 сторінки, з них в тому числі 84 сторінки основного тексту.

ВИСНОВКИ

Образ Лондона – один з найбільш значущих образів в традиції англійської літератури. Місто представляється ідеальним сховищем культурної та історичної пам'яті. Лондон в англійській культурі є вмістилищем різноманітних текстів, одночасно співвідносячись з різними епохами і рівнями культури. Протягом століть Лондон супроводжував героїв англійської літератури.

У магістерській роботі Лондон розглянуто як ключовий образ всієї у творчості Пітера Акройда. Аналіз даного образу здійснено в контексті новітньої британської літератури, яка постійно звертається до традиції зображення Лондона у вікторіанську добу, особливо в її пізній період, тобто в кінці XIX – на початку XX ст. Найбільший внесок у дану традицію зробили такі автори, як А. Конан Дойль, О. Вайльд, Г.К. Честертон та ін.

При створенні образів Лондона і лондонців сучасні письменники спираються на вікторіанську художню літературу, соціальні дослідження, довідкові видання, газетно-журнальну публіцистику вікторіанської епохи, твори вікторіанського живопису. Якщо в документальних дослідженнях вікторіанського життя, здійснених у XIX столітті, Лондон, як правило, описувався без прикрас, то в художніх творах, що підкорялися законам мистецтва і вікторіанської моралі, негативні сторони життя вікторіанського міста зазвичай замовчувалися. Автори сьогоднішніх творів, місцем дії яких стає Лондон XIX століття (так званий неовікторіанський роман), акцентують більшою мірою непривабливі, "приховані" за позитивною традицією лондонського тексту історичні дані та факти життя за лаштунками британської столиці.

До таких письменників належить і Пітер Акройд, у різних творах якого образ Лондона завжди займає важливе місце.

Першим романом письменника, події якого розгортаються в Лондоні, стала "Велика лондонська пожежа". Це не історичний роман, як можна було б

очікувати за його назвою, – автор грає з очікуваннями читача: замість розповіді про знамениту пожежу 2-5 вересня 1666 р., пропонується історія, в кульмінації якої знищується кінопавільйон, збудований для зйомок кінофільму за романом Ч. Діккенса «Крихітка Дорріт» (1857).

За задумом автора, «Велика лондонська пожежа» - це продовження «Крихітки Дорріт». Роман складається з двох частин і безлічі переплетених сюжетних ліній, кожна з яких так чи інакше пов'язана з вікторіанським письменником і його творчістю. Акройд вдається, малюючи сучасний Лондон, відтворити дух Лондона часів Чарльза Діккенса, творця перших образів Лондона-мегаполісу.

Аналіз поетики «Великої лондонської пожежі» свідчить про освоєння Акройдом за допомогою постмодерністського прийому пастиша традиційної техніки зображення урбаністичного простору, про його особливий інтерес до прийомів символізації цього простору. Оригінальним значущим прийомом, особливо в перспективі подальшого розвитку образу Лондона, стає привнесення в розповідь особливого візіонерського типу свідомості, яка стає фокусом, що одночасно перетворює й осягає духовну сутність феномену Лондона.

Сам Акройд не надто невисоко ставить свій перший досвід в жанрі роману і майже не згадує «Велику лондонську пожежу». Його зріла творчість відкривається наступним романом про Лондон – "Будинок доктора Ді". Твір має двопланову структуру і два оповідних плани; розповідь у яких ведеться від першої особи, але особи різні. Сюжет химерно переплітає минуле і сьогодення; глави про сьогодення пронумеровані, глави про минуле мають заголовки («Видовище», «Лікарня», «Бібліотека», «Абатство»).

У сучасній лінії роману 29-річний лондонець Метью Палмер отримує у спадок від батька старовинний будинок в лондонському районі Кларкенвелл і вирішує з'ясувати його історію. В ході свого архівного розслідування він дізнається, що будинок належав знаменитому доктору Джону Ді, англійському алхімікові і магу елизаветинської епохи. Паралельно ведеться

розповідь від імені доктора Ді, що відноситься до XVI ст. Тут він сам розповідає свою біографію, говорить про велику тягу до таємного знання. Два проекти доктора Ді зумовлюють долю героя і сюжет книги: спроба відшукати в Лондоні містичне місто гігантів і досліди з вирощування «маленького чоловічка», гомункулуса. Під час спиритичних сеансів, де його помічник Едвард Келлі виступає в ролі медіума, Ді періодично проникає за завісу часу і вступає в контакт з сучасністю. У фіналі роману бачимо великого англійського вченого на тлі пожежі (горить його будинок в Кларкенвіллі, підпалений вигнаним Келлі). Для доктора Ді настає момент істини, момент просвітління, коли йому відкривається справжній сенс життя.

"Нотатки Платона" – це роман про майбутнє більше, ніж про минуле, хоч назва твору, здавалося б, переносить нас у Афіни IV ст. до н. е. – період життя і діяльності славетного давньогрецького філософа Платона. Насправді ж, час дії роману віднесений у Лондон XXXVIII ст. Майбутня цивілізація досліджує і по своєму пародійно трактує минуле – нашу сучасність.

Центральним персонажем роману є міський оратор Платон, образ якого нерозривно пов'язаний із філософським вченням афінського мислителя, а також його вчителя Сократа. Промови Платона та їхні інтерпретації жителями Лондона складають основний зміст роману. У святкові дні Платон скликає громадян Лондона, щоб викласти своє бачення стародавньої історії їхнього міста. Простір, у якому відбувається наративний акт (розповідь Платона про епоху Моулдворп) систематично контрастує з наративом, тобто Лондоном, про який йдеться в промовах Платона. Лондон епохи Моулдворп у романі є абсолютною протилежністю місту майбутнього. Так, фантастично порівнюючи два Лондони, автор насправді говорить про долю сучасної людини в сучасному мегаполісі.

На відміну від персональних, почасти фікційних біографій, у творі «Лондон: біографія» П. Акройд досліджує не індивідуальні долі, але життя міста як живого організму (тому у назву твору входить і слово "біографія"). Автор пояснює причини, що визначають вибір Лондона як об'єкта

дослідження. Це місто являє собою ідеальну метафору природи і часу, присутності минулого в людському житті. Письменник «опредмечує» зв'язок історії з сучасністю, особистості з культурою.

Акройд відзначав, що не бачить великої різниці між біографією і романом. В обох випадках автор виявляється вимушеним організувати у зв'язану розповідь факти, що суперечать один одному. Його твір «Лондон: біографія» варто оцінювати не з точки зору їх відповідності тому, що було в дійсності, а з точки зору того, наскільки воно є цілісним, логічним і послідовним виразом його філософсько-естетичної позиції.

Важливою складовою "біографії міста" є його культура та ідеї, що живлять її. Автор пов'язує життя міста, його історію і сучасність з такими ключовими категоріями, як "англійська уява", "англійська ментальність", "англійський" і "лондонський дух". Відтак книжка "Лондон. Біографія" стала справжньою енциклопедією британської столиці і підвела підсумок тривалим ідейно-художнім пошукам П. Акройда.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акройд П. Дом доктора Ди: Роман/ Акройд П.; Питер Акройд; Пер. с англ. Москва : Иностранка, БСГ Пресс, 2000. - 400 с.
2. Акройд П. Лондон : Биография / Пер. с англ. В. Бабкова, Л. Мотылева. Москва : Изд-во Ольги Морозовой, 2007. 896 с.
3. Акройд П. Хоксмур / Питер Акройд ; [пер. с англ. А. Асланян]. Москва : Corpus, 2011. 448 с.
4. Анциферов Н.П. «Непостижимый город...» Душа Петербурга. Петербург Достоевского. Петербург Пушкина.СПб, 1991. 400 с.
5. Бандровська О.Т. Трансформації біографічного роману у творчості П. Акройда // Записки наукового товариства імені Шевченка. – Т. ССXLVI. – Праці філологічної секції. – Львів: Наукове товариство імені Шевченка, 2003. – С. 127-137.
6. Барт Р. Избранные работы: Семиотика. Поэтика / Ролан Барт; пер. с фр. – Москва : Прогресс, 1994. 616 с.
7. Барт Р. Нулевая степень письма // Семиотика. Москва : Радуга, 2008. С. 306-349.
8. Бахтин М.М. Литературно-критические статьи. Москва : Художественная литература, 1986. 543 с.
9. Васютина Н. К. Город будущего в романе Питера Акройда «Повесть о Платоне» // Известия Уральского ун-та. Екатеринбург, 2004. № 33. С. 122-128.
10. Веселовский А.Н. Историческая поэтика. М.: Высшая школа, 1989. 408 с.
11. Веснина Б. Питер Акройд / Веснина Б [Электронный ресурс]. – Лаборатория фантастики. – Режим доступа: <http://fantlab.ru>
12. Винокур Г. О. Биография и культура. Москва : Русские словари, 2007. 97 с.

13. Глазычев В.Л. Город как социокультурное явление исторического процесса. Москва : Наука, 1995. 352 с.
14. Гуревич А. Я. Средневековый мир: культура безмолствующего большинства / Гуревич А. Я. Москва : Искусство, 1990. – 396 с.
15. Де Квинси Т. Убийство как одно из изящных искусств / Томас Де Квинси ; [пер. с англ. С. Л. Сухарева]. – М. : "Наука", Научно-издательский центр "Ладомир", 2000. – ("Литературные памятники"). [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://biblioteka.org.ua/book.php?id=11200011248p=0>.
16. Иконникова С.Н. Архитектоника и динамизм культурного пространства России / С.Н. Иконникова // Вестн. С.-Петербур. ун-та. Сер. 6. Философия, политология. - 1997. - Вып. 3.
17. Ильин И.П. Постмодернизм. Словарь терминов / И.П. Ильин. – М: ИНИОН РАН (отдел литературоведения) – Интрада, 2001. – 384 с.
18. Кабанова И.В. Проблема жанровой типологии в английской прозе 1930-х гг. Дис. ... докт. филол. наук. М.: МГУ, 2000. 480 с.
19. Каган М.С. Культура города и пути её изучения // Город и культура. Сборник научных трудов. - СПб. : Наука, 1992. С. 182-201.
20. Кармин А.С. Основы культурологии. Морфология культуры. - СПб., 1997. 528 с.
21. Книжное обозрение – Питер Акرويد. В каждой стране – свое воображение. – 2000. – [html://www.ru.files/ERLE.HTM](http://www.ru.files/ERLE.HTM).
22. Колесник Г. Л. Модифікації жанру біографії у творчості Пітера Акройда : Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук за спеціальністю 10.01.04. – література зарубіжних країн. – Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, Київ, 2008. – 248 с.
23. Лиотар Ж.-Ф. Состояние постмодерна. М., СПб. : Алетейя, 1998. 424 с.
24. Лотман Ю. М. Внутри мыслящих миров: Человек – текст – семиосфера – история / Лотман Ю. М. – М. : Языки русской культуры, 1996. – 464 с.

- 25.Лотман Ю.М. Структура художественного текста. Москва : Искусство, 1970. 280 с.
- 26.Мотылев Л. Акرويد Питер. Биография Лондона / Мотылев Л. // Иностранная литература. – № 10, 2002.
- 27.Нестерова В. Н. Лондон и проблема памяти города («Английская музыка», 1992 Питера Акроида). // Сб. Великобритания в европейской культурном контексте. Н. Новгород, 2000.
- 28.Нойманн Э. Происхождение и развитие сознания / Эрик Нойманн ; [пер. с англ. А. П. Хомин]. М. : «Рефл-бук»; К.: «Ваклер», 1998. 464 с.
- 29.Петросова Е.Г. Концепция «английскости» в современном постмодернистском романе (Г. Свифт, П. Акرويد) : Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата филологических наук. М., 2005. 24 с.
- 30.Петрусь О. В. Особливості наративної стратегії в біографічній прозі Пітера Акроида : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.01.04 «Література зарубіжних країн» / О. В. Петрусь. – Дніпропетровськ, 2008. – 20 с.
- 31.Постмодернизм в зарубежной литературе. Учебный комплекс для студентов гуманитарных факультетов. Учебное пособие для вузов. – М., Флинта, 2002.
- 32.Постмодернизм: pro et contra. Материалы Международной научной конференции «Постмодернизм и судьбы художественной словесности на рубеже тысячелетий» – Тюмень, 16-19 апреля 2002. – Тюмень, Вентор-Бук, 2002.
- 33.Постмодернизм: Энциклопедия. – Минск: Кн. Дом «Интерпресссервис», 2001. – 1040 с.
- 34.Потницева Т.Н. Биография как жанр английской литературы XVIII-XIX вв. Днепропетровск: ДГУ, 1993.
- 35.Пригов Д.А. Я его знал лично / Д.А. Пригов // Иностранная литература. – 1994. – №1. – С. 249.

36. Проскурнин Б.М. Викторианский менталитет и английская культура XX века (постановка проблемы) / Б.М. Проскурнин // Национальный менталитет и языковая личность: Межвуз. сб. науч. тр. / Перм. ун-т. – Пермь, 2002. – С. 194-207.
37. Розин В.М. Городская культура, человек, окружающая среда // Вопросы философии. 1980. № 1. С. 181-194.
38. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей: Панорама новітньої науки / Жаклін Рюс. – К.: Основи, 1998. – 669 с.
39. Сент-Бёв Ш.-О. Литературные портреты. – Критические очерки. Москва : Художественная литература, 1970. – 424 с.
40. Сизоненко Н.А. Поетика історіографічної металітератури Великобританії 1980-1990-х років : Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук за спеціальністю 10.01.04 – література зарубіжних країн. – Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Київ, 2008. 214 с.
41. Смагин Б.А. Социокультурная городская среда и развитие личности // Город и культура. Сборник научных трудов. СПб., 1992. С.24-57.
42. Современная литературная теория. Антология. Москва : Наука: Флинта, 2004. 344 с.
43. Соколов Э.В. Город глазами культуролога // Город и культура. Сборник научных трудов. – СПб., 1992. С. 58-74.
44. Соловьева Н.А. Вызов романтизму в постмодернистском английском романе / Н.А. Соловьева // Вестник МГУ. Серия 9: Филология. – М., 2000. – №1 – С. 53-67.
45. Струков В. В. Художественное своеобразие романов Питера Акройда (к проблеме британського постмодернізму) / В. В. Струков – Воронеж : Полиграф, 2000. – 182 с.
46. Ткачук О.М. Наратологічний словник / О.М. Ткачук. – Тернопіль: Астон, 2002. 173 с.

47. Топоров В. Н. Петербургский текст русской литературы: Избранные труды. СПб., 2003. 616 с.
48. Тульчинский Г. Л. Тело свободы / Г. Л. Тульчинский // Эпштейн М. Н. Философия тела. Тульчинский Г. Л. Тело свободы. – СПб. : Алетейя, 2006. – С. 195–391.
49. Ушакова Е. В. Литературная биография как жанр в творчестве П. Акройда. Дис. ... канд. филол. наук. М.: МГУ, 2001. 223 с/
50. Хабибуллина Л. Ф. Национальный миф в английской литературе второй половины XX века: автореф. дисс. ... доктора филологических наук / Л. Ф. Хабибуллина. – Самара : Поволжская государственная социально-гуманитарная академия, 2011. – 40 с.
51. Хотинская А. И. Английский сенсационный роман как литературное и социокультурное явление / Хотинская А. И. // Вестник Московского университета. – 2005. – Сер. 9, филология. – № 6. – С. 86–96.
52. Шуба Ю. В. Особливості репрезентації історії в романі «Хоксмур» Пітера Акройда / Ю. В. Шуба // Актуальні проблеми перекладознавства, зарубіжної літератури. Педагогічні студії : збірник тез доповідей учасників Міжвузівської науково-практичної конференції – 2012. – С. 51–53.
53. Шубина А. В. Проблема биографического жанра в творчестве Питера Акройда. : автореф. дисс. ... канд. филол. наук. СПб., 2009. – 24 с.
54. Шубина А. В. Образ ребенка и организация пространства постмодернистского текста Питера Акройда // Вестн. Помор. ун-та. 2009. Сер. Гуманитарные и социальные науки. № 5. С. 103-106.
55. Ackroyd P. Dan Leno and the Limehouse Golem : [a novel] / Peter Ackroyd. – London : Minerva, 1995. – 282 p.
56. Ackroyd P. Hawksmoor // URL: http://webreading.by/prose_/prose_contemporary/peter-ackroyd-hawksmoor.html (дата обращения 13. 04. 2018).

57. Ackroyd P. London. The Biography / Peter Ackroyd. – London: Vintage, 2001. – 822 p.
58. Ackroyd P. The House of Doctor Dee : [a novel] / Peter Ackroyd. – London : Penguin Books, 1994. – 277 p.
59. Ackroyd P. The Plato Papers: [A Novel] / Peter Ackroyd. – London: Vintage, 2000. – 139 p.
60. Ackroyd P. The Englishness of English Literature // P. Ackroyd. The Collection. Journalism, reviews, essays, short stories, lectures / ed. by T. Wright. L., 2001. 465 p.
61. Ackroyd Peter. London Luminaries and Cockney Visionaries // The Collection: Journalism, Reviews, Essays, Short Stories, Lectures. Vintage, 2002. P. 341-351.
62. [Ackroyd](#) P. London : The Biography / P. [Ackroyd](#). – New York : Anchor, 2003. – 848 p.
63. Ackroyd, Peter. The Great Fire of London. London, 1982. – 169 p.
64. Alfaro M. Narration-Parody-Intertextuality : Rewriting the Past in Charles Palliser's *The Quincunx* [Электронный ресурс] / M. Alfaro // Miscelánea. – 1997. – V. 18. – P. 193–212.
65. Anthony A. The Observer Profile: Peter Ackroyd / Antony Andrew // The Observer. Sund., Sept.4, 2005. – <http://books.guardian.co.uk/htm>.
66. Colton-Sonnenberg, Ana. Layer-Cake – the Representations of London in Penelope Lively's "City of the Mind" and Peter Ackroyd's "London: the Biography" [Электронный ресурс]. – 2007. – Режим доступа: www.books.google.ru/books?id=3XEKkDimj_OC. – Дата обращения: 10.04.2018.
67. [Disraeli](#) B. Tancred / B. [Disraeli](#). – Whitefish : Kessinger Publishing, 2004 – 421 p.
68. Ganteau, Jean-Michel. «London: The Biography», or, Peter Ackroyd's Sublime Geographies // London in Literature: Visionary Mappings of the

- Metropolis. - ed. Susana Onega, John Stotesbury. - Heidelberg, 2002. - P. 211-231.
69. Hartung Heike. Walking and Writing the City: Visions of London in the Works of Peter Ackroyd and Iain Sinclair // London in Literature: Visionary Mappings of the Metropolis. P. 143-154.
70. Hermansson, Casie. The City as Intertext: London in Peter Ackroyd's novel «Chatterton» // The Image of the City in Literature, Media, and Society. - ed. Will Wright, Steven Kaplan. - Boulder, 2003. - P. 204-207.
71. Hutcheon Linda. Review of: Ingeborg Hoesterey. Pastiche: Cultural Memory in Art, Film, Literature // Comparative Literature Studies. Vol. 42, 2005, No. 2. P. 324.
72. Interview with Peter Ackroyd. – 2001. – <http://www.randomhouse.com/ackroyd/interview.htm>.
73. Lewis B. My Words Echo Thus: Possessing the Past in Peter Ackroyd. Columbia, 2007. 181p.
74. Link, Alex. «The Capitol of Darkness»: Gothic spatialities in the London of Peter Ackroyd's «Hawksmoor» / Alex Link // Contemporary Literature. – 2004. – № 3. – P. 516-537.
75. Lodge D. The Modes of Modern Writing / David Lodge. – London: Edward Arnold (Publishers), 1977. – 279 p.
76. Matthews S. Efraim Sicher, Rereading the City, Rereading Dickens / S. Matthews // Literary London. – 2004. – [Volume 2. – Issue 1](#). – P. 1-15.
77. Mergenthal, Silvia. «Whose City?» Contested spaces and contesting spatialities in contemporary London fiction // London in Literature: Visionary Mappings of the Metropolis / ed. Susana Onega, John Stotesbury. – Heidelberg, 2002. – P. 123-139.
78. Neagu, Adriana. Peter Ackroyd's Englishness: a continental view [Электронный ресурс] // Contemporary Review. – Summer, 2006. – Режим доступа:

www.findarticles.com/p/articles/mi_m2242/is_1681_288/ai_n16691318. -

Дата обращения 10.04.2018.

79. Onega S. *Metafiction and Myth in the Novels of Peter Ackroyd* / Susana Onega. – Columbia, SC : Camden House, 1999. – 214 p.
80. Palliser Ch. *The Quincunx* / Ch. Palliser. – London : Penguin Classics, 1989. – 1221 p.
81. Pearsson, H. *Charles Dickens*. Lnd, 1988. 352 p.
82. Proud, Linda. *The House of Doctor Dee by Peter Ackroyd* [Электронный ресурс]. URL: // <http://www.historicalnovels.info/House-of-Doctor-Dee.html>
83. Rennison N. *Contemporary British Novelists*. L., NY: 2005;
84. Rimmon-Kenan Sh. *Narrative Fiction: Contemporary Poetics* / Shlomith Rimmon-Kenan. – L. & N.Y.: Methuen, 1983. – 173 p.
85. Sherman W.H. *John Dee: The Politics of Reading and Writing in the English Renaissance*. Massachusetts, 1995.
86. Sherwell A. *Life in West London : A Study and a Contrast* / A. Sherwell. – London : Methuen & Co., 1897 – 188 p.
87. *The Bedford Glossary of Critical and Literary Terms*. 3rd edition. Bedford, St. Martin 2009. 593 p.
88. Thornbury W. *Old and New London* / W. Thornbury. – London : Cassell & Company, Ltd., 1878. 576 p.